

- အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ချုပ်အမှာ ----- ၇
- ဆိုင်ချစ်ချစ် (သို့မဟုတ်) တွေးတဲ့အနုပညာရှင် ----- ၉
- သွန်စု၏ဘဝ ----- ၁၂
- အခန်း(၁) တွက်ချက်ခြင်း ----- ၂၀
- အခန်း(၂) စိမ့်ခြင်း ----- ၃၃
- အခန်း(၃) မဟာဗျူဟာ ----- ၄၁
- အခန်း(၄) ခံစစ်၏စွမ်းအား ----- ၅၇
- အခန်း(၅) ဖွဲ့စည်းပုံ ----- ၆၅
- အခန်း(၆) အားသာချက်နှင့်အားနည်းချက်များ ----- ၇၃
- အခန်း(၇) စစ်လှုပ်ရှားစကားခြင်း ----- ၈၀
- အခန်း(၈) စွဲမြဲရမယ့်အချက်ကိုးချက် ----- ၈၈

- အခန်း(၉) စစ်ချီခြင်း ----- ၉၆
- အခန်း(၁၀) ငြေငြိမ်းအနုအထား ----- ၁၀၄
- အခန်း(၁၁) ဂန္ထဝင်ငြေငြိမ်းအငြိမ်းအနုအားဖြိုး ----- ၁၁၂
- အခန်း(၁၂) မီးဖြင့်တိုက်ခိုက်ခြင်း ----- ၁၂၄
- အခန်း(၁၃) ထောက်လှမ်းရေး ----- ၁၂၈

အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်သူ၏အမှာ

ရှေးခေတ်မျိုးနွယ်စုအချင်းချင်း ဖြစ်ပွားသော စစ်ပွဲများမှသည် ယနေ့အထိ ကလေးငယ်များအထိ စစ်အထိ စစ်သည် လူသမိုင်း၏ ဇာတ်ကောင်များ ဖြစ်နေခဲ့သည်။ စစ်အထိ စစ်သည် လူသမိုင်း၏ ဇာတ်ကောင်များ ဖြစ်နေခဲ့သည်။ စစ်အထိ စစ်သည် လူသမိုင်း၏ ဇာတ်ကောင်များ ဖြစ်နေခဲ့သည်။

ရှေးခေတ်မျိုးနွယ်စုအချင်းချင်း ဖြစ်ပွားသော စစ်ပွဲများမှသည် ယနေ့အထိ ကလေးငယ်များအထိ စစ်အထိ စစ်သည် လူသမိုင်း၏ ဇာတ်ကောင်များ ဖြစ်နေခဲ့သည်။ စစ်အထိ စစ်သည် လူသမိုင်း၏ ဇာတ်ကောင်များ ဖြစ်နေခဲ့သည်။ စစ်အထိ စစ်သည် လူသမိုင်း၏ ဇာတ်ကောင်များ ဖြစ်နေခဲ့သည်။

ရှေးခေတ်မျိုးနွယ်စုအချင်းချင်း ဖြစ်ပွားသော စစ်ပွဲများမှသည် ယနေ့အထိ ကလေးငယ်များအထိ စစ်အထိ စစ်သည် လူသမိုင်း၏ ဇာတ်ကောင်များ ဖြစ်နေခဲ့သည်။ စစ်အထိ စစ်သည် လူသမိုင်း၏ ဇာတ်ကောင်များ ဖြစ်နေခဲ့သည်။ စစ်အထိ စစ်သည် လူသမိုင်း၏ ဇာတ်ကောင်များ ဖြစ်နေခဲ့သည်။

၂၀၁၅၊ ထောက်ပံ့၊ မဟာဗျူဟာ၊ စစ်ကျင့်ဝတ်၊ ဒစ်ပလိုမေစီ၊ မြေပြင်အနေအထား၊ သူလျှိုသုံးနည်း၊ စသဖြင့် ကျယ်ပြန့်သည်။

ဤကျမ်းသည် လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲအကြောင်းနှင့် ထိုတိုက်ပွဲကိုအောင်မြင်စွာ နည်းလမ်းများဖော်ပြသည့် ကျမ်းဖြစ်သည်။ ကျမ်း၌ အနှစ်ချုပ်စာဆိုတစ်ရပ်ရှိသည်။ "စစ်အောင်မြင်ရေးတရားသည် အောင်မြင်လောက်သော ဗျူဟာကြောင့် ဖြစ်သည်" ဟူသော အဆိုဖြစ်သည်။ ထိုအဆိုကို ငြင်းနိုင်သော စစ်မိရဲစုဟူ၍ ကမ္ဘာမှာ မရှိသေးပါ။ ထိုအဆိုကို စစ်ရေး၌သာမက စီးပွားရေး၊ လူမှုဆက်ဆံရေးတို့တွင်ပါ အသုံးပြုလာကြကြောင်း တွေ့နိုင်သည်။ ထိုအဆိုကား မှန်နေပြီ။

ဤကျမ်းကို ဘာသာပြန်မှုကျယ်ပြန့်သည်။ သက္ကရာဇ် ၆၀၈-၉၀၀ အတွင်း (တန်မင်းဆက်ခေတ်) မှာပင် ဂျပန်၌ ဘာသာပြန်ပြီးသည်။ ၁၇၇၂ တွင် အနောက်ကမ္ဘာက ဘာသာပြန်သည်။ ပြင်သစ်လိုဖြစ်သည်။ ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီး ပယ်ရီအာမီယော့ (Pere Amiot) က ပြင်သစ်ဘာသာပြန်သည်။ ထိုဘာသာ၌ Art Militaire des Chinois ဟုရှိသည်။ နဂိုလီယံ၏လက်စွဲဟု သိရသည်။ ရှုဘာသာပြန်မှု၏ သက္ကရာဇ်ကို ၁၈၀၀ လွန်နှစ်များဟု သိရသည်။

၁၉၀၅ တွင် ဗြိတိသျှစစ်အရာရှိ ဝိုင်လ်ကြီးအီး၊ အက်စ် ကက်ထရော့ပ် (E.F. Calthrop) က ဂျပန်ဘာသာပြန်မှုမှတစ်ဆင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်သည်။ တရုတ်ဘာသာမှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုမှုကို ၁၉၁၀ တွင် တွေ့နိုင်သည်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ပြုတိုက်မှူး လီယွန်နယ်လ်ဂိုးလ် (Lionel Giles) ၏ပြန်ဆိုချက်ဖြစ်သည်။ ယနေ့အထိ အကြိမ်ကြိမ်ပြန်ဆိုမှုများရှိသည်။ တရုတ်လူမျိုးပညာရှင်များဖြစ်သည့် ချန်လင် (Cheng Lin) နှင့် တန်ကျီချန် (Tang Zichen) တို့၏ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်မှုများလည်း ရှိသည်။

ဆိုင်ချစ်ချစ်၏ ကာတွန်းရုပ်ပြသရုပ်ဖော်မှုသည် သာမန်အရပ်သားပရိသတ်အား ရည်ရွယ်သဖြင့် အစွဲအမူး၊ ဆေး၊ ဓားပြချက်များဖြစ်သည်။ သို့သော် တိုင်ဝမ်တွင် ၁၉၉၀ ၌ ဤဇာတ်ကောင်လားသောအခါ အရပ်သားများသာမက စစ်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်များပင် နှစ်သက်ကြောင်း သိရသည်။

Leong Weng Kam

ဆိုင်ချစ်ချစ် (သို့မဟုတ်) တွေးတဲ့အနုပညာရှင်

ဆိုင်ချစ်ချစ်ကို ၁၉၄၈ မှာ တိုင်ဝမ်အလယ်ပိုင်း ချောင်းဟော့ဒေသမှာ မွေးဖွားခဲ့တယ်။ ငယ်ငယ်တုန်းကဆို စားပွဲခုံအောက်မှာ ဝင်ပုန်းပြီးတော့ "မိဟာ ဘယ်သူလဲ" "မိဟာ ဘယ်က လာတာလဲ" အစရှိတဲ့ မေးခွန်းတွေကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပြန်ပေးပြီး တိတ်တိတ်လေး တွေးနေတတ်တယ်။ တောအရပ်မှာ မွေးခဲ့ပေမယ့် သူ့အဖေက ဗြိတိသျှအစိုးရအဖွဲ့က အတွင်းရေးမှူးဖြစ်လို့ တစ်ခြားကလေးတွေ မိဘကို လယ်ထဲယာထဲမှာ ဝင်ကုပေးရတဲ့ မိသားစုတာဝန်မရှိတော့ ဆိုင်ဟာ သူ့အဖေတို့ကို အထိန်းတိုင်း မော့ဖျင်ရာ မော့မိခွင့်ရခဲ့တယ်။

တစ်နေ့မှာ သူ့အဖေက ကျောက်သစ်ပုန်းတစ်ခုဝယ်ပေးတာကစပြီး ဆိုင်ဟာ ပုံတွေ စပြီး ဆွဲခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက သူ့ရဲ့အခြေခံဆွဲဆုံးဆန္ဒမှာ ရုပ်ရှင်ကြော်ငြာဆိုင်ဘုတ်ကြီးတွေ ဆွဲချင်တာပါ။ အဲဒီပေမယ့် အဲဒီအန္တရာ ကြောင့်ပင်မဆွဲဘူး။ သူ သုံးတန်းခရောက်တော့ တိုင်ဝမ်မှာ ရုပ်ပြကာတွန်းလုပ်ငန်းဟာ အလွန်ခေမုန်းနားလာတာကြောင့် ဆိုင်ဟာလည်း ရုပ်ပြကာတွန်းဆွဲဖို့ စိတ်ဝင်စားသွားပါတယ်။

အသက်ကငယ်ပေမယ့် ဆိုင်ဟာ ရုပ်ပြကာတွန်းတွေရေးပြီး ထုတ်ဝေရေးတိုက်တွေ ဆီ ပို့တယ်။ အသက် (၁၅) နှစ်မှာ တိုင်ပေမှာရှိတဲ့ ထုတ်ဝေသူတစ်ယောက်က ကာတွန်းဆရာအဖြစ် ဆိုင်ကို အလုပ်ကမ်းလှမ်းလာပါတယ်။ ဆိုင်ဟာ အတန်းထဲမှာ စာအလွန်တော်တဲ့ ကျောင်းသားတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်။ အဲပေမယ့် "ကိုယ်သိပ်ချစ်ရတဲ့ အိပ်မက်ထဲက မိန်းကလေးဟာ ကိုယ့်ကို လက်ထပ်မိတော့မယ်လို့ ပြောလာရင် ထပ်ပြီးစောင့်ပါဦးလို့ ပြောမလာ" လို့ ဆိုင်က အင်တာဗျူးတစ်ခုမှာ ဖြေခဲ့ဖူးတယ်။ ကျောင်းက တစ်ခါတည်းထွက်ပြီး တိုင်ပေမှာ အချိန်ပြည့်ကာတွန်းသွားရေးမိတော့တယ်။ သူ့အသက် (၁၅) ကနေ (၂၀) ကြားမှာ တရုတ်သိုင်းရုပ်ပြဇာတ်ရှည် (၂၀၀) လောက်မှာ သရုပ်ဖော်ပုံတွေ ရေးဖြစ်ခဲ့တယ်။

(၁၉၈၂) မှာ တိုင်ဝမ်အခြေစိုက် သရုပ်ဆွဲနိုင်တိုက်ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ပင်ရှင်တောင်က သူတို့ရဲ့ "သရုပ်ဆွဲပွဲ" မှာ ကာတွန်းဆွဲဖို့လိုက်ဆွဲဖို့ ဆိုင်ကို ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ရာကစပြီး လမ်းတွေတစ်မျိုး ပြောင်းသွားခဲ့တယ်။ သရုပ်ဆွဲတာ အဲဒီအချိန်က တိုင်ဝမ်ရဲ့ ဖော်ဆန်စာပေမှာ မှာမည်အကြီးဆုံးထဲမိတဲ့ ဖုဂျိမင်းက တိုင်ဝမ်ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်လက်ရာ ကာတွန်းဇာတ်ကောင်တွေ ထုတ်လုပ်ပေးခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး ဆိုင်ရဲ့ မေ့မရနိုင်တဲ့ ကာတွန်းဇာတ်ကောင်တွေ ပေါ်ထွက်လာပါတယ်။ မျက်လုံးအရွယ်နဲ့ သူရီး၊ နှုတ်ခမ်း၊ မွှေးနံ့ပုံထောက်၊ ပါးစပ်မှာ မြက်ရိုးရှည်

Sun Wu lived in the State of Wu during the period of the Warring States in ancient China. He was known as Sun Zi to later generations. He was not only a military genius, but also China's first great military strategist. He established China's military theory and practice which have become classics in Chinese military history.

ဆွန်ဝူသည် ရှေးခေတ်တရုတ်ပြည်ရှိ စစ်မက်လိုလားသော ပဒေသရာဇ်ခေတ်များ ပေါ်ထွန်းသည့်ခေတ်တွင် ဂူပြည်နယ်၌ နေထိုင်ခဲ့သည်။ သူ့ကို နောင်လူတို့က ဆွန်ဝူဟု မသိဘဲ ဆွန်ဝူဟုသာ သိကြသည်။ သူသည် စစ်ရေး၌ ထူးချွန်လွန်းသူသာ မဟုတ်သေး။ တရုတ်နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးအကြီးကျယ်ဆုံး စစ်မဟာဗျူဟာပညာရှင်လည်း ဖြစ်သည်။ သူ့ကြောင့် တရုတ်စစ်သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့သဘော ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ထိုကျမ်းသည် တရုတ်စစ်သမိုင်း၏ ဂန္ထဝင်ပင် ဖြစ်သည်။

တစ်ချောင်း အမြဲကိုက်ထားတဲ့ အရက်မူးသိုင်းသမား။

ဆိုင်ဟာ အသက် (၃၇) နှစ်မှာ ဂျပန်ကို ပြောင်းရွှေ့ခဲ့တယ်။ "အချိန်နည်းနည်းပဲ ပေးပြီး လုပ်တဲ့အလုပ်ဟာ ပြီးပြည့်စုံမှ နည်းနည်းပဲ ရှိမယ်။ အလုပ်တစ်ခုတည်းကို အချိန်စွဲစွဲမြဲမြဲနဲ့ ပြီး လုပ်ချင်တယ်။ တစ်ယောက်တည်းလည်း နေချင်တယ်" လို့ သူ့ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒီအထီးကျန်ကာလမှာ ရှေးဟောင်းတရုတ်ဒဿနပညာရှိကြီးတွေဟာ ရှင်လန်းတဲ့ ကာတွန်းရုပ်ပြအသွင်နဲ့ အသက်ဝင်လာမိတော့တယ်။ အရောင်းရဆုံးစာရင်းဝင်တွေ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ သူ့လက်ရာတွေဟာ နိုင်ငံ (၄၅) နိုင်ငံမှာ ပြန့်ပြီး အုပ်စု ၁၀ နီး (၄၀) ကျော်အောင် ရောင်းကောင်းခဲ့တယ်။ ရှေးဟောင်းတရုတ်ဒဿနပညာပတ်သက်ပြီး မှတ်သားလောက်တဲ့ ဆိုင်ရဲ့ လက်ရာတွေကတော့ "တောက်ပြောသမျှ - လောင်းဖူးပါပညာဉာဏ်တီးတီးသံ" "ကွန်ဖြူးရှင်ပြောသမျှ - နေမှုတိုင်မှုနီကိတ်" နဲ့ "ဆွန်ဝူပြောသမျှ - စစ်သေနာအတတ်ပညာ" တို့ဖြစ်ပါတယ်။ ရှေးခေတ်တရုတ်ဒဿနပညာရှင်ကြီးတွေရဲ့ ကျမ်းတွေဟာ စာအုပ်ဆိုင်တိုင်းမှာ ဝယ်လို့ရပေမယ့် ဆိုင်ချစ်ချစ်ရဲ့ ရုပ်ပြကာတွန်း ပိုရောင်းကောင်းရတဲ့ အချက်ကတော့ သူ့ရဲ့ ကာတွန်းလက်ရာကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

"ကာတွန်းဟာ ကမ္ဘာရဲ့ဘုံပိုင်တဲ့ ဘာသာစကားတစ်ခုဖြစ်ပြီးတော့ အကန့်အသတ်မဲ့ ဖြစ်တယ်" လို့ ဆိုင်က ပြောဖူးတယ်။ တရုတ်လက်ရာတွေမှာ ရေးသူရဲ့ စိတ်အနေအထား ထင်ဟပ်နေသလိုမျိုး၊ ဆိုင်ရဲ့လက်ရာတွေမှာ အူပေပင်ကင်းပြီး လွတ်လပ်တဲ့ ဂုဏ်ရည်နဲ့ အေးချမ်းတည်ငြိမ်တဲ့ သတ္တိတွေ ရောယှက်ပါဝင်နေတယ်လို့ ခေတ်ပြိုင်ပညာရှင်တွေက ဆိုကြပါတယ်။

၁၉၉၈ မှာ ဆိုင်ဟာ စကြဝဠာအကြောင်းကို သိရင်တာကြောင့် ရူပဗေဒကို စတင် လေ့လာပါတယ်။ ရူပဗေဒရဲ့ ဘာသာစကားဟာ သင်္ချာဖြစ်လို့ သင်္ချာကိုလည်း လေ့လာပြန်တယ်။ ရုပ်ပြကာတွန်းလည်း မရေးတော့ပါ။ အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့လည်း အဆက်မြတ်လိုက်တယ်။ မနက်အစောကြီးထတယ်။ မြတင်းဝကိုပိုပြီး ကော်ဖီကို တစ်ခွက်စီသောက်ရင်း တွေးတယ်။ တစ်ခြား ဘာအလုပ်မှမလုပ်ဘဲ တစ်နေ့ (၁၂) နာရီနီးနီးနဲ့ လေ့လာပါတယ်။ မှောင်တာနဲ့ အိပ်တယ်။ ဆယ်နှစ်ကြာပြီးတော့နောက်မှာ ဆွဲပုံပေါင်း (၁၆၀,၀၀၀) လောက်နဲ့ မှတ်စုပေါင်း သန်းနဲ့ချီရခဲ့ပြီ။ အဲဒီတွေကို အခြေခံထားတဲ့ ရူပဗေဒကျမ်း (၄) အုပ်တို့ကို ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့တယ်။ နောင်လာမယ့် ဘဝတစ်လျှောက်မှာ ဂဏန်းသင်္ချာ၊ ဂေရာမီတြီနဲ့ ကဲကုလိပ်အကြောင်း ရုပ်ပြကာတွန်းတွေ ဆက်ထုတ်မယ်လို့ ဆိုင်ချစ်ချစ်က ဆိုတယ်။ သူ့ကို တွေးတဲ့အနုပညာရှင် လို့ အများက ခေါ်ကြတယ်။